

HENRY JEFFREYS,
USB-alumnus

NUWE HORIZONNE

Hy was die eerste swart redakteur van *Die Burger*, voorsitter van die Suid-Afrikaanse Redakteursforum én ontvanger van die gesogte Nieman-toekenning om aan die Harvard-universiteit te studeer. En dít is net enkele van Henry Jeffreys se loopbaanhoogtepunte. Boonop het hierdie USB-alumnus pas sy MPhil in Toekomsstudies (deur die Instituut vir Toekomsnavorsing) voltooi ... en dalk skryf hy nog daardie boek.

Cherice Smith het met hom gesels.

Was jou beroepsdroom altyd om in die joernalistiek te werk?

Ek het baie drome gehad. Op hoërskool wou ek prokureur word. Later, akteur. Ek was 'n taamlik aktiewe en bedrewe amateur-akteur en ek het in groot produksies in die Markteater in Johannesburg en die Staatsteater in Pretoria –

heeltemal politiek onkorrek – opgetree. In laasgenoemde was ek Wilna Snyman (Makiet) se Diekie in Adam Small se *Kanna hy kô hystoe*. Ek het heel toevallig in die joernalistiek beland, maar dis te 'n lang storie. Ek sal net sê dat ek drie ure

laat was vir my onderhoud, voor 'n tik-masjien sit gemaak is en 'n twee-paragraaf storie geskryf het wat my toekomstige redakteur so opgewonde gemaak het dat hy onmiddellik 'n aanbod gemaak het. Die res, soos hulle sê, is geskiedenis.

Jy was vir vier jaar redakteur van *Die Burger* in Kaapstad en kort daarna vir agt maande redakteur van *The New Age* in Johannesburg. Hoekom is jy terug Kaap toe?

Ek het eintlik nooit die Kaap verlaat nie. My reëling met *The New Age* was nie om 'n nuwe loopbaan te begin nie. Ek het gedink 'n jaar sou genoeg wees, maar dit was uiteindelik agt maande. Teen daardie tyd was die koerant goed op dreef en het my taak baie voorspelbaar geraak – 'n soort van *been there, done that*-gevoel. Die bekendstelling van die koerant was baie opwindend. Dit is 'n tydperk waarop ek baie trots is, nie teenstaande al die dramas rondom die koerant destyds. 'n Mens moet nooit sê nooit nie, maar ek is vir eers klaar met werk vir korporatiewe maatskappye in die mediaomgewing.

So, waarom fokus jy deesdae?

My visitekaartjie lees onderaan my naam: Strategie en scenariobeplanning; Professionele skrywer; Politieke analise. Dis wat ek doen – so te sê my hele lewe lank. Skryf en joernalistiek, veral, is in my bloed en ek sal seker nooit ophou daarmee nie. Dieselfde geld vir die politiek en strategie – dis een van die redes waarom ek die MPhil in Toekomsstudies by die USB gedoen het. Ek het daarvoor ingeskryf terwyl ek nog by *Die Burger* was en dit het ook te doen gehad met die snel veranderende mediaomgewing waarin ek my bevind het.

Hoe sou jy die MPhil in Toekomsstudies beskryf?

Dit open nuwe horisonne vir hoe jy die lesse van die verlede en die ervarings van die hede kan inspan om meer sinvol te dink en besluit oor wat die toekoms mag bied. Dit stel jou bloot aan die kragtige denke van baie slim mense oral in die wêreld wat die toekoms as 'n uitdaging vir opwindende moontlikhede sien – en aktief help om dit te vorm. En dit het niks te doen met voorspellings of goëly nie.

Watter vakke was vir jou interessant?

My primêre belangstelling was strategie en scenariobeplanning. Dit is 'n kragtige toekomsstudiemetodologie om komplekse en soms morsige probleme te ontknoop en die weg vorentoe te bepaal. My navorsingstuk het gekyk na die moontlikhede van grootskaalse, webgebaseerde scenariobeplanning in die openbare domein. Dis baie opwindend en ek hoop om vorentoe by sulke soort inisiatiewe betrokke te raak.

Watter les het jy uit dié graad geleer?

Geen probleem is te groot of te morsig nie.

Wat is jou mening oor die toekoms van die media – gaan die digitale media uiteindelik alles oorneem?

Uiteindelik, beslis ja. Maar dit sal tyd

neem. Die digitale wêreld bied uitdagings wat die behoefte vir nuus en ander soort inligting byna universeel oombliklik toeganklik gemaak het. Dit is die ware revolusie van die inligtings- en kennisera. Koerante sukkel die wêreld oor met hierdie uitdagings. Goeie koerante wat waardevolle en unieke inligting en insigte gee, sal nog lank oorleef. Dit is egter 'n realiteit dat toekomsgeïnteresseerde koerante al meer as uitgedien gaan beskou. My kinders se geslag lees reeds min of glad nie koerante nie. Dié wat wel lees, doen dit op iPads, slimfone en digitale boekplatforms soos die Kindle. Die joernalistiek is blywend – dit soek net 'n doeltreffende platform.

Wat is jou grootste beroepsles?

Jy kan wees wie jy wil wees, mits jy bereid is om daarvoor te werk. En moet jou nie in 'n boks laat druk deur ander mense nie – veral nie base nie. Wees jou eie mens en probeer om elke aand rustig te slaap met niks wat jou gewete pla nie.

Wat lê nog vir jou voor?

Deesdae dink ek nie te ver vooruit nie. Ek vermoed ek sal aktief in die openbare domein bly, hetsy deur die joernalistiek of deur betrokkenheid by aktiwiteite wat streef om die wêreld 'n beter plek te maak en te los. O, dan is daar nog daardie vervlakste boek wat nog geskryf moet word... Met die studies agter die rug, kan dit dalk nou net gebeur. **a**

MEER OOR HENRY JEFFREYS

Wie is die spesiale mense in jou lewe?

My vrou, Brenda, my kinders en kleinkinders, oorblywende broer en susters en 'n groepie baie spesiale en gewaardeerde vriende.

Het jy spesifieke rolmodelle?

Ek het belangrike mentors gehad, soos Johan de Wet, my eerste redakteur by *Beeld-Ekstra* en later by *Beeld*, en Ton Vosloo wat my by *Beeld* aangestel het. Uiteraard was my ouers elk op hul manier 'n rolmodel. Maar die man wat ek as rolmodel beskou, is baie voorspelbaar, maar nietermin baie belangrik: Nelson Mandela.

Wanneer is jy op jou gelukkigste?

Op my rug op my rusbank voor die TV of met 'n boek.

Wat lees jy tans?

Ek lees in fases, soms 'n jaar lank aan 'n boek of boeke. Ek lees nou aan *The Founder* deur Robert I. Rotberg. Dis 'n ou biografie oor Cecil John Rhodes. Ook John Keay se *India: A History*, Hermann Giliomee se *Die Laaste Afrikanerleiers*, Daron Acemoglu en James A. Robinson se *Why Nations Fail*. Ingrid Winterbach se *Die aanspraak van lewende wesens* is ook op my bedkassie.

En op die boekrak sit al drie die *Fifty Shades*-boeke, kraakvars en vir maande nou al onopgemaak.

Jou kleredrag is uniek. Hoekom dra jy altyd kaftan-hemde?

Ek dra hierdie soort hemde reeds sedert

die 1980's toe ek saam met daardie ware en geliefde Afrikaan, wyle prof Es'kia Mphahlele, by die Funda Centre gewerk het. Die Funda Centre is 'n instelling wat in Soweto alternatiewe onderwys teen Bantoe-onderwys aangebied het. Prof Mphahlele en die sentrum se eerste direkteur, Stan Kahn, 'n Jood, het toe al dié hemde gedra. Ek het onmiddellik daarvan gehou omdat dit my Afrikaanskap bevestig, en dis baie gemaklik.

Is daar 'n gadget waarsonder jy nie kan klaarkom nie?

My selfoon ('n iPhone) is altyd by my en as dit, soos my vorige een, in die water beland, besef jy die onmisbare rol wat dit in die daaglikse bestaan speel.